

Preek Kolossenzen 3:1-4

- Schildwolde, 8 juni 2014
- Kees van Dusseldorp
- Pinksteren
- Voorbereiding HA

Liturgie:

Votum en groet

Ps.122:1,3

Schuldbelijdenis Joh.16:7-11

Ps.51:1

Genadeverkondiging Joh.16:12-14

Ps.51:5

Gebed (Ld.239:1,2,3)

Schriftlezing

Gz.102a:1 [Wiekslag 5-8]

Hand.2:1-4;14-24;32-36

Gz.102a:2

Kol.2:16-3:11

Gz.102a:4

Preek over Kol.3:1-4

Ld.95

Wetslezing

Gz.105:1,2,3 [Meerpaal O]

Gebed

Collecte

Gz.161:1,4

Zegen

Gemeente van Christus,

** Pinksteren een verwarrend feest **

Hoera, het is vandaag Pinksteren! Dan moet er feest gevierd worden. Kom op, uit bed, naar de kerk! Fijn dat de zon schijnt. Dan wordt je extra vrolijk. Yes, lekker veel zingen vandaag. Heerlijk, ik heb er zin in. Pinksteren is een geweldig feest! De Heilige Geest doet zulke prachtige dingen in mijn leven en in de wereld.

O ja, vandaag is het Pinksteren. Dat is ook zo. Lekker lang weekend. En ook nog mooi weer. Dat bevalt me wel. Vandaag eerst maar naar de kerk, zoals elke zondag. Gokje: het gaat vast over de Heilige Geest. Ik weet nooit zo goed wat ik daarmee moet. Wat dominees ook zeggen, het blijft iets vaags houden. We zullen zien vandaag.

Pinksteren. 58% van de Nederlanders heeft geen idee wat Pinksteren betekent. Duizenden bezoeken Pinkpop in Landgraaf en hebben The Rolling Stones gehoord. Duizenden anderen zijn naar Biddinghuizen voor de grote Pinksterconferentie van Stichting Opwekking. Zij weten het wel. Wij ook. En voor ons begint het in de kerkdiensten. Hier in de kerk vieren we een belangrijk historisch feit. Het Pinksterfeest, de uitstorting van de Heilige Geest. De kerk is volgens mij de beste plek om Pinksteren te vieren. Want je zou Pinksteren de verjaardag van de kerk kunnen noemen. Op die eerste pinksterdag is de kerk begonnen, het volk van God van het nieuwe verbond, de gemeente van de eindtijd. Het kleine groepje van toen in Jeruzalem, zo'n 120 personen, is uitgegroeid tot miljoenen christenen over de hele wereld. Door de kracht van de Heilige Geest.

De kerk viert haar verjaardag. Gefeliciteerd! Maar wat is er onder Gods kinderen een verwarring als het gaat over de Heilige Geest. Je kunt bijna niets noemen uit zijn werk, waarover geen verschillende visies en ervaringen bestaan. Over de gaven die de Heilige Geest aan mensen geeft, vooral over de bijzondere gaven. Over de krachten van de Geest. Over de gebeurtenissen op Pinksteren en het verschil met het oude verbond. Over de vernieuwing van ons leven, waarmee de Heilige Geest aan het werk is. En over de bemoediging van de Geest met de ontwikkeling van de kerk. Er lijkt over de Heilige Geest nog steeds een spraakverwarring te zijn, waarbij ieder zijn eigen taal spreekt, zonder elkaar te verstaan. Heeft het onbegrip van de Joden op die eerste Pinksterdag zich voortgezet als een onbegrip onder de christenen? Dan wordt het tijd dat de Geest zelf ingrijpt. Hij is toch de leraar van de waarheid? Hij is toch de Trooster die ons bemoedigt? Bid, dat Hij ook deze dienst daarvoor gebruiken wil.

** het is Christus voor en Christus na **

'Dit is nu de uitstorting van de Geest. Vandaag is de eindtijd aangebroken.' Zo begint Petrus zijn Pinksterpreek in Jeruzalem. Er zijn bijzondere dingen gebeurd. Een zeer lokale storm met een enorm geluid. Vuurvlammen op de hoofden van de discipelen. En ineens spreken ze allerlei talen. Als de joden zich verbijsterd afvragen wat er aan de hand is, staat Petrus op. 'Dit is nu de uitstorting van de Geest. Vandaag is de eindtijd aangebroken.' Dan verwacht je verder in zijn preek een uitwerking van wie de Heilige Geest is en wat Hij komt doen. Maar dat doet Petrus niet. Het gaat verder alleen maar over Jezus, die door God tot Heer en tot Christus is gemaakt. Het is Jezus voor en Jezus na.

In de bijbeltekst van vanmorgen komt de naam van de Heilige Geest niet voor. In heel de Kolossenzen brief vind je zijn naam maar drie keer. Terwijl de naam van Christus bijna dertig keer genoemd wordt. Het is Christus voor en Christus na. Dat was ook zo in de preken van de afgelopen weken. Het ging over de juiste kennis over Christus, de eerste plaats van Christus, het wandelen in Christus. En vanmorgen gaat het over onze eenheid met Christus. Het is Christus voor en Christus na.

Vind je dat eenzijdig? Een versmalling van het evangelie? Een veilige keuze, omdat er zoveel verschil van inzicht over de Heilige Geest bestaat? Een goedkope manier om te voorkomen dat de preek te spannend wordt? Het kan zijn, dat er onder ons te weinig aandacht is voor het werk van de Heilige Geest en te weinig verwachting van zijn energie. Het kan zijn, dat ons spreken over Christus eenzijdig is. Maar wat in ieder geval niet juist is, dat wij een tegenstelling tussen de Geest en de Christus. Ik durf wel te zeggen dat de Heilige Geest nergens zo blij mee is, als met echte aandacht voor Christus. Het hoort bij de hoogtepunten van zijn werk, als wij volgende week het Avondmaal van Christus vieren. Dat zie je bij Petrus, die op de Pinksterdag een preek houdt over Jezus. Dat hoor je in het onderwijs van Jezus zelf. Je leest het in de brieven van Paulus. De Geest stimuleert ons om te praten over Jezus Christus.

En dat is precies het verschil tussen het werk van de Heilige Geest in het OT en in het NT. De Heilige Geest wordt nu de Geest van Christus genoemd. Wil je weten in hoeverre iemand vervuld is met de Geest? Luister dan naar de manier waarop hij of zij over Jezus Christus spreekt. Het is Christus voor en Christus na. En dat is precies waarvoor de Geest gekomen is.

** de Geest werkt eenheid met Christus **

De Heilige Geest is de Geest van Christus. Hij zorgt ervoor dat over heel de wereld wordt verteld van de redding door de Heer Jezus. Ook in Schildwolde al jaren. Hij zorgt er tegelijkertijd voor, dat een mensenhart daarvoor opengaat. Zo regelt Hij de communicatie over Christus, zowel aan de kant van de zender als de ontvanger. Zo verbindt de Heilige Geest een mens aan Jezus Christus zelf.

Onder christenen wordt dat met verschillende woorden geformuleerd. Sommigen spreken over hun geloof in Jezus Christus, anderen hebben het over hun persoonlijke relatie met de Heer, weer anderen spreken over de gemeenschap met Christus. Paulus gebruikt hele sterke woorden om de eenheid tussen Christus en de christenen uit te drukken. 'Christus is ons leven. Uw leven ligt met Christus verborgen in God.'

'Mijn leven ligt met Christus verborgen in God.' Dat klinkt wel mooi, maar wat zeg je eigenlijk? Heb je een soort extra leven bij God, zoals je in computerspelletjes een extra leven hebt voor het geval het fout gaat? En hoezo is dat een verborgen leven? Dat klinkt geheimzinning. Paulus bedoelt dat je nauw verbonden bent aan Jezus Christus. Er is een bijzondere band. Christus is gestorven, ik ben met Hem gestorven. Voor de duivel ben ik dood, voor hem besta ik niet meer, hij kan me niet meer pakken. Christus is opgestaan, ik ben met Hem opgestaan. Voor God ben ik levend. Hij ziet mij, en zijn liefde gaat naar mij uit.

Zo is de situatie voor ieder die gelooft. Niet verdiend, maar ontvangen. Niet onzeker, maar de feitelijke verhouding. Het resultaat van het werk van de Geest: hij heeft je verbonden aan Jezus Christus. Jouw leven is koppeld aan zijn leven. Je leven ligt verborgen in God. Het ligt buiten jezelf. En het ligt ook buiten deze wereld. Het ligt in Gods handen. Daar wordt je leven bewaard en beschermd. Het is er ook verborgen. Het is voor anderen niet zichtbaar. Vaak besef je het zelf niet eens. Maar het blijft wel de situatie. Christus is mijn leven. Ik hoor bij hem, ik leef door hem, ik ben van hem. De Geest maakt je een met Christus.

** gevolgen voor levensoriëntatie **

‘Streef dan naar wat boven is.’ Dat is de opdracht die voortvloeit uit je verbondenheid met Christus. ‘Richt je op wat boven is, niet op wat op aarde is.’ Daarmee krijg je een oriëntatiepunt voor het praktische leven aangereikt.

‘Streef naar wat boven is’. Misschien dacht je in eerste instantie: Is het aardse leven dan minder belangrijk? Paulus zal toch niet bedoelen dat je de wereld de rug moet toekeren, dat je je niet moet bezighouden met school, familie, voetbal of wat dan ook? Het kan toch niet waar zijn, dat je leven zoveel mogelijk bestaat uit bijbellezen, bidden en zingen?

Inderdaad, dat is niet de bedoeling. Een christen leeft niet met het hoofd in de wolken, maar met beide benen op de grond. Je dagelijks werk heeft zin, je zorgen hoeft je niet weg te drukken.

Paulus bedoelt iets anders. Als hij het heeft over de aardse dingen, dan spreekt hij over prostitutie, ontucht, foute begeerten en hebzucht. Deze aardse inspiratiebronnen hebben slechte gevolgen voor je levenswandel. Dat is duidelijk, maar daar zijn we het ook allemaal mee eens. Of ieder ernaar leeft, is een ander verhaal.

Maar Paulus noemt nog iets anders: Hij spreekt over wetten en geboden van mensen. Regels en regeltjes die je leven beknotten en een schijnzekerheid opbouwen. ‘Laat u geen geboden opleggen door mensen’, schrijft hij. Geboden die met het godsdienstige leven te maken hebben. En dan wordt het spannend. Wanneer leggen wij elkaar geboden op? Ik kom het regelmatig tegen. Dat mensen aanhikken tegen ‘alle regeltjes in de kerk’. Of juist allergisch reageren op ‘alle vernieuwingen in de kerk’. Ze hebben het gevoel dat hen iets opgelegd wordt.

Nu is het mooie dat Paulus niet schrijft: ‘leg elkaar geen regels op’. In de praktijk worden goede afspraken of gewoonten snel ervaren als eisen waaraan ieder moet voldoen. In de praktijk gaan variaties gemakkelijk werken als nieuwe regels. Maar Paulus schrijft: laat u geen geboden opleggen door mensen, maar richt je op wat boven is’. En daarmee wordt ieder aansproken op zichzelf. Hoe ervaar jij wat een ander doet? Hoe vat jij het op wat een ander laat zien? Laat jij je gedrag bepalen door wat anderen zeggen? Niet doen! Dat is buitenkant. Maar leef vanuit de binnenkant! U, jij zelf! Irriteer jij je aan wat men allemaal doet of niet doet? Niet doen! Laat je leiden door de Geest van Christus. Hij is je leven! In Christus ben je vrij. Onafhankelijk van menselijke beslissingen. Dat is geen vrijblijvendheid, want je bent verantwoording schuldig aan je Heer. Maar leven krijgt wel een ander bron, een andere richting en een andere kwaliteit. Waarop zet je je hart? Waarop richt je je wil? ‘Streef naar wat boven is, waar Christus is.’

** de kracht van de Geest richt ons op 'boven' **

'Streef dan naar wat boven is'. Wat moet ik me daarbij voorstellen, als ik morgen op visite ga bij de familie? Hoe doe ik dat, als ik overmorgen weer een zware toets heb? Hoe vul ik dat in, als ik woensdag weer leiding geef aan mijn medewerkers? Wat merk ik ervan, als ik in de stad boodschappen ga doen? En zo kunnen we de week verder invullen. Zoek de dingen die boven zijn. Mooie gedachten, sterke woorden, maar hoe gaat dat in de praktijk?

Het is de Heilige Geest die ons leert streven naar wat boven is. De Geest richt je hart op Christus, die je leven is. Hij is het die van je leven het deksel afhaalt: je krijgt door dat er meer is dan je eigen verdieping. Je krijgt besef van een nieuwe dimensie: de wereld en je leven hebben met Jezus Christus te maken en zo met God zelf. De Geest is degene die je daarop richt. Hij stelt je antenne af op ontvangst van wat van boven komt. Door de kracht van de Heilige Geest ga je je oriënteren op je leven bij Christus. Dat betekent, dat het je door de Geest gegeven moet worden. Dat klinkt wat bevindelijk, maar die klank mag onder ons niet verdwijnen. Blijf beseffen, dat je het niet zelf regelen kunt, maar dat het je gegeven moet worden. Dat brengt je tot voortdurend gebed om de Geest en verlangen naar de Geest. De Geest richt je hart op Christus. Merk je dat je leeggezogen wordt door de beslommeringen van het leven? Merk je dat je verstrikt raakt in wat mensen verwachten? Dat je je irriteert aan wat anderen doen? Bid om de Geest, dat Hij je daarvan bevrijd en je opnieuw afstelt op Christus.

Het is de Heilige Geest waardoor wij ons richten op Christus, op ons ware leven en op de zaken van het geloof. Dat sluit echter je eigen activiteit niet uit, maar in. Zo werkt de Geest. Bidden en werken. Streef naar wat boven is, dat is ook een opdracht. Dat is een fundamenteel besef dat je leven verbonden is aan de Heer Jezus Christus. Niet dat je elke minuut aan Hem denkt, maar wel dat dat besef nooit weg is. Het besef, dat je geliefd, begenadigd en gezegend bent in de Heer Jezus. Hoe je aan zo'n besef komt? Door in je dagelijks leven de momenten in te bouwen, waarop je je bewust richt op de dingen van boven. De momenten van het aandachtig bijbellezen, van het rustig bidden, van het overwegen. Bij de viering van het avondmaal wordt het ook gezegd: we moeten niet letten op de tekenen, maar ons hart omhoog richten, tot de Heer Jezus Christus. Avondmaal vieren wij niet dagelijks, maar het hoort wel bij de middelen die de Geest gebruikt om geloof te voeden. Net als de momenten ook dat je artikelen of boeken leest die het christelijk geloof versterken, de momenten dat je het gesprek zoekt met medechristenen.

'Streef naar wat boven is, waar Christus is.' Het is een manier van leven. Die je leert door de kracht van de Heilige Geest. Waaraan je werkt door de middelen van de Geest te gebruiken. Zo groei je in een praktisch geloof.

** Pinksteren: een frisse wind, gericht op de toekomst **

Pinksteren is de verjaardag van de kerk. We kijken op het Pinksterfeest terug naar de uitstorting van de Heilige Geest met vuur en wind. Het is dan alsof je de babyfoto's van de kerk bekijkt. Mooi en verrassend. We kunnen op het Pinksterfeest nog verder terugkijken naar Oude verbond. Het is alsof je dan de familiefoto's van vroegere generaties bekijkt. Vervreemdend en tegelijk dankbaar voor nu. We kunnen op het Pinksterfeest

letten op de bijzondere verschijnselen en de buitengewone ontwikkeling van de kerk. Alsof je de foto's van de spectaculaire groei van een klein kind ziet. Vandaag hebben we het anders gedaan. We hebben bekeken wat de Heilige Geest doet. Mensen verbinden aan Jezus Christus. Mensen brengen in de ruimte van Gods genade en in de warmte van Christus' liefde. Mensen verbinden met het leven.

Dat doet de Heilige Geest, zoals Hij dat al met miljoenen mensen heeft gedaan. Hij moet dat doen. In ons! Wat wij van onszelf niet kunnen. Hij doet dat op grond van wat de Heer Jezus al gedaan heeft: Christus heeft ons gered door zijn dood en opstanding. Daarom legt ieder christen zijn of haar leven in Christus' handen. Uitgenodigd door de blijvende roeping van de Heilige Geest: Streef naar wat boven is, waar Christus is. Doodt de aardse machten. En laat je geen geboden van mensen opleggen: leef in Christus!

In Christus ligt je leven verborgen bij God. De Heilige Geest geeft je dat leven. En tegelijk is het een opdracht om dat leven te grijpen. Zo brengt de Heilige Geest geloof, vertrouwen en activiteit in ons leven. Zo brengt de Heilige Geest mensen tot liefde, tot gebed en tot bekering.

Streef naar wat boven is. Daar is ons leven met Christus verborgen in God. En als Christus verschijnt, schrijft Paulus, dan zal blijken, dat Hij ook jouw leven in zijn handen heeft. Dat is de belofte. De belofte die houvast geeft als toezegging van God zelf. De belofte die volharding geeft. De belofte die je helpt om je leven op Christus te richten. Als wij volgende week samen het Heilig Avondmaal vieren is dat geen stap terug. Van Pinksteren terug naar Goede Vrijdag of zo, van de Heilige Geest terug naar Jezus Christus. Het is een kroon op het werk van de Geest, als mensen de eenheid met Christus vieren. Daarvoor is de Geest van Christus uitgestort op het pinksterfeest. En vieren wij vandaag in voorbereiding op het avondmaal de verjaardag van de kerk. Gefeliciteerd!

Amen